

Като върбови свирки пищѣха тия въпроси въ ушитѣ му. Главата клюмала, а очитѣ забити въ прогнилия подѣ. Единъ слънчевъ лжчѣ се промъкна презъ прозореца, пролази по синитѣ му шаечени панталони, по окжсаната му морава фланела и като електрическо фенерче освѣти измжченото му лице, което нещастнето бѣ набраздило съ много бръчки.

Чакъ когато изъ улицитѣ загрухтѣха връщачитѣ се отъ паша селски свини, бай Тано се повдигна отъ стола, сякашъ се повдигна отъ болнично легло, взе съ отмалѣли ржце метлата и забръска изъ канцеларията. Ситна прахъ като жива заигра.

Бай Тано хвърли метлата, блъсна крилетѣ на прозореца въ страни, изтича навънъ, подгоненъ сякашъ отъ нѣкого. Изкашля се и седна на пейката въ малката градина. Цъвналитѣ зюмбюли му се видѣха като увѣхнали. Луличкитѣ — навели печално вѣнчета...

На западъ изгасна и сетниятъ пламъкъ. Въ селото припадна мракъ. И въ душата на бай Тано сжщо припадна мракъ. Той не знаеше, какво да прави. Два пжтя се очертаваха предъ него. Единиятъ — да напустне службата и да бѣхти на стари години коравата земя, а другиятъ — да си остане на служба, като се научи поне да се подписва. И чудѣше се той, кой пжтъ да хване. Първиятъ води къмъ гладъ, тегло, а вториятъ — припечелване пари, частъ отъ които покриватъ нужди, данъци, а друга частъ се трупа, събира се капка по капка въ общинската каса, докато му дойде времето да се вземе наведнажъ. Не, хората казватъ „цензъ“, иначе не може.

Бай Тано много мисли, много пжти преминава ту въ единъ пжтъ, ту въ другия, взира се въ тѣхъ, оглежда ги, но не посмѣ да тръгне нито въ единъ. И двата му се виждатъ тежки, мжчителни.

Хората се прибраха за вечеря, когато той заключи училището и тръгна по улицата, ободренъ отъ една